

Oldřich Švestka (1922–1983)

Poslanec federálního shromáždění a člen ÚV KSČ. V letech 1958–1968 a 1975–1983 působil taktéž jako šéfredaktor listu Rudé právo. Ze své pozice byl zastáncem konzervativního proudu ve straně a mimo jiné např. kritizoval IV. sjezd Československých spisovatelů. Je jedním z autorů zvacího dopisu, aktivně se podílel na normalizaci v 70. a 80. letech.¹

Drahý soudruhu Švestko,

pod vedením soudruha Dubčeka míří Československá socialistická republika do záhuby. I proto jste společně s přítomnými soudruhy Indrou a Bil'akem podepsal tajný dopis, který byl předán sovětským soudruhům. Kroky soudruha Dubčeka a současné vlády ohrožují socialistickou budoucnost československého státu, a Vy nemůžete dopustit, aby se Vaše domovina vydala směrem kapitalistického západu.

Ačkoliv liberální křídlo KSČ ví o tom, že se k reformám Pražského jara stavíte skepticky, zvací dopis musí zůstat v tajnosti – ostatně tak jste se již před jednáním domluvil se sovětskou stranou. Právě s liberálním rozvolňováním z dílny soudruha Dubčeka rostl v posledním období v našem státě chaos, drzost a nepředvídatelnost. Pokud chceme vybudovat silnou socialistickou společnost, není možné, aby se Československem šířily zvyklosti neonacistického západu. Jakožto bývalý šéfredaktor Rudého práva jste zcela šokován, jaké informace šíří československá média a jak malou kontrolu nad společenskou diskusí udržuje současná vláda. Tomu musíte zabránit!

Vašimi spojenci během jednání budou jistě Vaši kolegové Indra, Bil'ak a Lenárt, se kterými budete tichou podporou sovětského zásahu v Československu. Pokud se nyní zalíbíte sovětským soudruhům, můžete se brzy dostat na vysoce postavenou politickou pozici. Snažte se být prostředníkem mezi soudruhem Brežněvem a liberálním československým křídlem, které se bude jistě silně vymezovat vůči přítomnosti spojeneckých vojsk na našem území. Snažte se ještě nerozhodnuté československé soudruhy přesvědčit, že je sovětská přítomnost jedinou cestou k obnovení pořádku v Československu.

1. Je nutné situaci vyřešit navázáním na dosavadní vyjednávání mezi ČSSR a SSSR. Proto je nutné podporovat návrhy jako „Obě strany se zavázaly jménem svých stran a vlád, že vyvinou veškeré úsilí KSSS a KSČ a vlád těchto zemí k prohloubení tradičního historického přátelství národů obou zemí a jejich bratrského přátelství na věčné časy“.
2. Mimořádný sjezd svolaný liberálním křídlem strany nelze považovat za platný. Je nezbytné se postavit za návrhy jako „Delegace KSČ souhlasí s návrhem, že bude legitimní mimořádný XIV. sjezd KSČ uspořádán až po uklidnění situace v ČSSR“. Sám však takový návrh nepodávejte! Mohlo by to ohrozit Vaše vyjednávání se zbytkem delegace.
3. Jako bývalý šéfredaktor Rudého práva si moc dobře uvědomujete, jaký chaos způsobilo rozvolnění kontroly ve státních médiích. Liberální křídlo zcela selhalo ve svých snahách o reformu jejich fungování. Čím dříve je tedy dostaneme znovu pod kontrolu, tím spíše se nám podaří zabránit kontrarevoluci a úplnému rozvratu společnosti. Ve výsledném dokumentu tedy musí být návrh jako „Představitelé KSČ vyjadřují nutnost urychlených opatření v otázce ovládnutí sdělovacích prostředků, aby opět plně sloužily socialistickým myšlenkám. Za nepřijatelné považují taková vystoupení, která šíří antisocialistické myšlenky. Stejně tak

nepřipouští činnosti antimarxistické sociálně demokratické strany¹. Toto téma je důležité, nebojte se opovnovat soudruhu Dubčekovi!

4. Zbytek delegace jistě bude prosazovat vnitrostátní řešení. To nelze dopustit! Spolu se sovětskou stranou je nutné potvrdit pozvání sovětských vojsk. V této situaci je to jediné přípustné řešení na cestě k normalizaci. Je třeba podpořit návrhy jako „Velení spojeneckých vojsk a velení armády ČSSR v co nejkratším časovém horizontu projednají otázky umístění vojenských jednotek na území ČSSR, aby byl co nejrychleji sjednán pořádek ve všech městech a obcích“.
5. Po událostech posledního roku bude nezbytné přezkoumat kroky současného vedení strany. Vaši podporu by měl získat návrh „Delegace KSČ se na vlastní návrh zavazuje, že uspořádá do dvou týdnů plénum ÚV KSČ, které posoudí možnosti normalizace situace v zemi, aby došlo ke zlepšení fungování stranických orgánů, ekonomického vývoje a životní úrovně v ČSSR“.
6. Některý z nejvýše postavených členů strany zcela nepochybně komunikoval se zástupci kapitalistické OSN. Dostala se k Vám informace, že šlo nejspíše o soudruha Mlynáře nebo Kriegela. Takové to činy jsou nehorázné a Vy máte možnost je konfrontovat. Vaši podporu si zaslouží návrhy jako „Vedení KSČ a KSSS potvrzují, že budou i nadále důsledně koordinovat aktivity v mezinárodních vztazích, čímž se upevní jednota socialistického společenství, mír a mezinárodní bezpečnost“.
7. V závěru by jistě mělo zaznít, že „Delegace se dohodly v zájmu obou komunistických stran a přátelství mezi ČSSR a SSSR ponechávat kontakt a nově uskutečněné rozhovory mezi vedoucími představiteli KSSS a KSČ po 20. 8. 1968 přísně tajnými“. Veřejné šíření závěrů jednání je to poslední, co naše republika v současnosti potřebuje.

Vážený soudruhu, hodně zdaru a pevných rozhodnutí během jednání!

Seznam zdrojů:

¹ Oldřich Švestka. *Totalita.cz* [online]. Praha: Totalita.cz, c1999–2023 [cit. 2023-10-26]. Dostupné z: https://www.totalita.cz/vysvetlivky/o_svestkao.php